

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
43

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-36-2

BRNO 2002

středu, což dokládá kuželovitý tvar odpadního sedimentu v jímce, který se směrem k obvodovým zdem sklepa snižoval. Keramický materiál z odpadní jímky pochází z průběhu 16. století. Poněvadž zde nebyl objeven materiál mladší, domníváme se, že jímka plnila svůj účel jen omezenou dobu po vzniku zámecké budovy a poté i se sousedními sklepy zasypaním zanikla. K tomuto opatření mohlo dojít ze stavebně-technických důvodů, neboť existují indicie, že klenuté nádvoří arkády jeví tendenci k poklesu.

Příčnou sondou byl částečně prozkoumán i zaniklý vnější obvodový vodní příkop. Protože ani zde nebyl nalezen archeologický materiál starší šestnáctého století, domníváme se, že zaniklou tvrz staroveských manů, jejíž existenci nepřímo dokládají písemné prameny, je nutno hledat na jiném místě.

Pavel Stabrava, SPÚ Ostrava, arch. odd. Opava

Resumé:

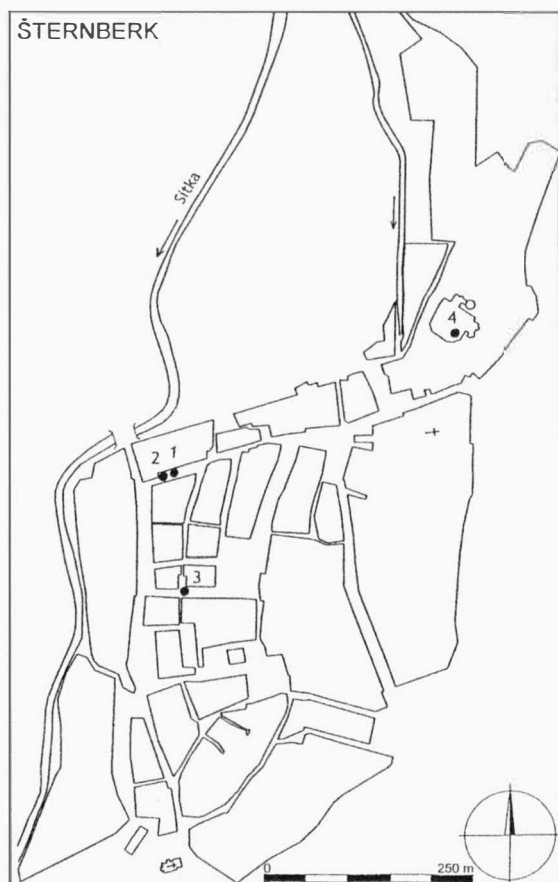
Stará Ves nad Ondřejnicí (Bez. Frýdek-Mýstek), Schloss. Neuzeit. Rettungsgrabung.

ŠTERNBERK (okr. Olomouc)

Čechova ulice, parcela č. 251, 252. Středověk, novověk. Město, sídlištní vrstvy. Záchranný výzkum.

Lokalizace: SMO 1:5000, rok vydání 1988, list Šternberk 6-3; od Z a J s. č. 42:252 mm.

Záchranný výzkum probíhající v prosinci 2001 byl vyvolán stavbou kanálové přípojky veřejných WC k městské kanalizaci (obr. 40). Nejmladší novověkou kulturní vrstvou v severní části průkopu ulic byla tmavě šedá jílovitá hlína s množstvím zetlelých organických látek a keramikou z období kolem poloviny 18. století. Do ní byla částečně zapuštěna cca 0,6 m široká zeď k.900. Niž se nacházela jílovitopísčité vrstva s keramikou konce 16. až počátku 17. století a dalším torzem zdíva k.901. Přibližně v polovině dnešní vozovky, jižně od zdi 901, byla překvapivě odhalena kamenná studna (k.902), jejíž koruna ležela v hloubce 0,6 m pod úrovní dnešního povrchu. Prozkoumána a zdokumentována byla jen do hloubky 1,9 m, což byla základová hloubka stavby. Její světlost byla 0,9 m a síla zdíva se pohybovala kolem 0,35 m. Keramiku nalezenou v jejím zásepu lze datovat do průběhu 19. století. Zdívo studny narušovalo v hloubce 1,3-1,8 m přibližně 0,5 m mocnou požárovou vrstvu, pocházející z vyhořelých dřevohliněných konstrukcí, keramikou datovaných do období kolem poloviny 16. století. Tato požárová vrstva dále pokračovala severním směrem pod již zmíněné mladší novověké uložení (zeď k.901 na ní spočívá a jen minimálně ji narušuje).

Obr. 40. Lokalizace vybraných záchranných výzkumů na území historického jádra Šternberku v roce 2001 (příspěvky Faltýnek/Šlězár, Faltýnek). 1: U Horní brány před č. 3; 2: U Horní brány před č. 1; 3: Čechova ul. před č. 7; 4: Šternberk - hrad.

Lokalisierung ausgewählter Rettungsgrabungen auf dem Gebiet des historischen Kerns von Šternberk im Jahre 2001 (Beiträge Faltýnek/Šlězár, Faltýnek). 1: U Horní brány vor Nr. 3; 2: U Horní brány vor Nr. 1; 3: Čechova-Straße vor Nr. 7; 4: Šternberk - Burg.

Jižně od studny k.902 bylo zdokumentováno torzo souvrství antropogenního původu, které se tu podle nalezené keramiky utvářelo od 14. až do konce 17. století. Svým charakterem toto souvrství pocházelo nejspíše z veřejných prostranství středověké a raně novověké ulice a dokládá její minimální čištění, na rozdíl od situace známé v Olomouci. V hloubce 2,1 m souvrství nasedalo na šterkopiskové podloží.

Torza zdí, nálezné okolnosti i indikační skica města z roku 1834 dokládají, že dnešní Čechova ulice byla v těchto místech minimálně do poloviny 19. století podstatně uží.

Karel Faltýnek, Pavel Šlězár, SPÚ Olomouci

Resumé:

Šternberk (Bez. Olomouc), Čechova Gasse, Parzelle Nr. 251, 252. Mittelalter, Neuzeit. Stadt. Siedlungschichten. Rettungsgrabung.

ŠTERNBERK (okr. Olomouc)

U Horní brány před číslem 3. Středověk, novověk. Město. Záchranný výzkum.

V měsíci říjnu proběhl archeologický dohled při stavbě kanálové přípojky - napojování rodinného domku na veřejnou městskou kanalizaci (obr. 40). Během této akce byl zdokumentován a ověřován SV profil s kulturními vrstvami, táhnoucí se ve směru SZ-JV o délce cca 4,0 m. Bylo zjištěno, že toto souvrství má mocnost 0,70 m. Z nejspodnější vrstvy nebyly bohužel získány žádné nálezy, kterými by bylo možno ji datovat. Vrstva nad ní naproti tomu poskytla četné zlomky gotických kachlů z období poslední čtvrtiny 15. století. Z nich se spolehlivě podařilo identifikovat kachel s motivem svatého Martina dělícího se s žebrákem o svůj plášť. Tento kachel je pozoruhodný faktem, že otisk identické matrice známe z hradu Bouzova. Další nadložní mohutná požárová vrstva, tvořená pozůstatky spálených dřevohlinitých konstrukcí, pocházela z období kolem poloviny 16. století a bylo by tudíž možno ji ztotožnit s některým historicky doloženým požárem města. Ostatní vrstvy již bohužel neposkytly dostatečné množství materiálu, pomocí kterého by je bylo možno spolehlivě datovat.

U Horní brány před číslem 1. Středověk, novověk. Město. Záchranný výzkum.

V měsíci listopadu proběhla obdobná akce, kterou jsme zmínili výše, navíc v těsné blízkosti předchozí parcely (obr. 40). Tentokrát byl dokumentován JZ profil v délce cca 5,7 m. I zde byla prokázána přítomnost požárové vrstvy z období kolem poloviny 16. století. Několik sporadických nálezů získaných z pouze 0,2 m mocné kulturní vrstvy, z místi pod dnešní vozovkou, datuje tuto vrstvu do období raného novověku.

Karel Faltýnek, SPÚ Olomouc

Resumé:

Šternberk (Bez. Olomouc), U Horní brány Nr. 3. Mittelalter, Neuzeit. Stadt. Rettungsgrabung.

Šternberk (Bez. Olomouc), U Horní brány Nr. 1. Mittelalter, Neuzeit. Stadt. Rettungsgrabung.

UHERSKÉ HRADIŠTĚ (okr. Uherské Hradiště) Hradební ulice. Středověk. Hradba. Záchranný výzkum.

Při opravě vodovodního řádu a přípojek došlo před domy č. p. 201 a 174 na ulici Hradební, parcela č. 653/33, k narušení středověké hradební zdi z 14./15.-16. století. Její zbytky byly patrné na obou profilech výkopu, a to v maximální délce 6,8 m. Největší odkrytá výška hradby činila 2,7 m. Hradba v tomto úseku dosahovala mocnosti 3,7-4,2 m. Zachycené torzo hradby bylo vystavěno z hrubého lomového kamene spojovaného maltou. Místo se nachází na ZM ČR 1:10 000 list č. 25-33-17, bod vzdálený od Z a J s.č. 472:109 mm.

Dana Menoušková SM Uherské Hradiště

Resumé:

Uherské Hradiště (Bez. Uherské Hradiště), Hradební Str. Parcelle Nr. 653/33. Mittelalter. Fortifikation. Rettungsgrabung.

ÚJEZDEC (okr. Přerov)

Kaple sv. Jana Sarkandra. Středověk. Sídliště. Povrchový průzkum.

V souvislosti s výkopovými pracemi ve středu obce v okolí kaple sv. Jana Sarkandra byl povrchovým sběrem nashromážděn menší soubor středověké keramiky ze 14. století. Dále byla nalezena železná podkova a několik zlomků novověké keramiky. Obec Újezdec se nachází 3 km jihovýchodně od centra města Přerova a je zmiňována již v listině biskupa Jindřicha Zdíka z roku 1131 (Hosák 1970, 130).

Zdeněk Schenk, FF MU Brno

Literatura:

Hosák, L. 1970: Dějiny Přerova v době předhusitské. In: Dějiny města Přerova I. Brno.

Resumé:

Újezdec (Bez. Přerov), sv. Jan Sarkander Kapelle. Mittelalter. Siedlung. Terrainbegehung.

ÚNANOV (okr. Znojmo)

Intravilán obce, okolí kostela sv. Prokopa. Doba mladohradištní, středověk, novověk. Sídliště. Záchranný výzkum.

V rámci terénních úprav okolí kostela sv. Prokopa a prodloužení kanalizace v intravilánu obce Únanov byl v rozmezí dubna až července 2001 realizován záchranný archeologický výzkum. Dotčená oblast se nachází v bezprostřední blízkosti kostela sv. Prokopa, který je významnou kulturní památkou. Plocha dotčená stavební činností se na ZM ČR 34-11-16 v měřítku 1:10 000 nachází v rozmezí bodů od Z a J s.č. 478:147, 483:147 mm.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 43 (2001)

Vydává:	Archeologický ústav AV ČR Brno Královopolská 147, 612 00 Brno E-mail: infor@iabrno.cz http://www.iabrno.cz
Odpovědný redaktor:	Doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
Redakce a příprava pro tisk:	Mgr. Bakázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla, PhD., PhDr. Lubomír Šebela, CSc., Alice Del Maschio, Miroslav Lukáš
Jazyková úprava:	PhDr. Jan Balhar, CSc.
Na titulním listě:	Plastika medvěda z Pavlova (kresba J. Svoboda); letecký snímek Mušova a Pálavy (foto O. Šedo)
Tisk:	BEKROS
Náklad:	350 ks

© 2002 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00